

Ana Sihtar
asistent-istraživač

UDK 347.79
347.799.4
pregledni članak

IZVJEŠTAJ SA ZASJEDANJA AD HOC MEDJUVLADINE GRUPE
ZA RAZMATRANJE SREDSTAVA ZA SUZBIJANJE
SVIH ASPEKATA POMORSKIH PRIJEVARA,
UKLJUČUJUĆI I PIRATERIJU

Drugo zasjedanje Ad hoc Medjuvladine grupe za razmatranje sredstava za suzbijanje svih aspekata pomorskih prijevara, uključujući pirateriju, održano je u sjedištu UNCTAD-a u Ženevi od 23. X - 1. XI 1985.

Kao što je poznato, ova Medjuvladina grupa osnovana je Rezolucijom 49 (X) Odbora za pomorstvo od 25. VI 1982. Konferencija je na svom VI zasjedanju u Beogradu jednoglasno usvojila Rezoluciju 144 (VI) od 2. VII 1983.⁽¹⁾ koja u svom članu 8 moli Ad hoc Medjuvladinu grupu da ubrza svoj rad.

Medjuvladina grupa je na svom 1. zasjedanju održanom u Ženevi od 6 do 17. II 1984. usvojila Rezoluciju 1 (I) o pomorskim prijevarama i pirateriji koja u čl. 5 traži od Vijeća za trgovinu i razvoj da u toku 1985. godine sazove 2. zasjedanje Ad hoc Medjuvladine grupe, kako bi se rad što prije završio. Istim članom se traži da se u dnevni rad 12. zasjedanja Odbora za pomorstvo uvrsti izvještaj o radu 2. zasjedanja Ad hoc Medjuvladine grupe, te da Grupa podnese izvještaj Odboru za pomorstvo na istom zasjedanju.

U radu 2. zasjedanja Ad hoc Medjuvladine grupe sudjelovalo je 30 država, 5 medjuvladinih organizacija i 5 nevladinih organizacija.

Sekretarijat UNCTAD-a je za ovo zasjedanje pripremio nekoliko studija koje se odnose na pomorske prijevare i pirateriju, a koje su trebale poslužiti kao osnova za rad:

1) Pripremna studija o informacijama koje se odnose na brod⁽²⁾ - daje se trenutno stanje u pogledu dostupnosti informacija koje se odnose na brod zainteresiranim strankama i prikladnost postojećeg sistema prikupljanja i širenja takvih informacija, neophodnih za suzbijanje pomorskih prijevara. Istovremeno

se ispituje i mogućnost osnivanja centralnog registra za pomorstvo pri UNCTAD-u.

2) Pripremni izvještaj o pomorskim agentima⁽³⁾ - Istražuje širinu do koje minimalni standardi za profesionalnu kvalifikaciju i financijski položaj pomorskog agenta i ostalih posrednika mogu doprinjeti suzbijanju pomorskih prijevара, te da li bi takvi standardi mogli poslužiti kao preporučljive smjernice za tražene kvalifikacije.

3) Pripremni izvještaj o mogućnosti "bankovne kontrolne službe"⁽⁴⁾ - UNCTAD-ov sekretarijat sastavio je i poslao odgovarajući upitnik bankarskim udruženjima kako bi iz njihovih odgovora vidio kolike su mogućnosti za osnivanje "bankovne kontrolne službe" (banking super-service) u svrhu suzbijanja dokumentarnih pomorskih prijevара.

4) Mogućnost unapredjenja upravnih i sudskih postupaka organa krivičnog gonjenja u slučajevima pomorske prijevара⁽⁵⁾ - U ovoj studiji daju se mogućnosti unapredjenja upravne i sudske procedure organa krivičnog gonjenja s obzirom na međudržavnu suradnju, kao i način postizanja znatno veće jednoobraznosti sistema u pogledu prakse i postupka kod izručenja učinitelja ove vrste krivičnih djela.

5) Status rada nevladinih organizacija usuzbijanju pomorskih prijevара⁽⁶⁾ - Član 7 st. (a) Rezolucije 1 (I) pozvao je odgovarajuće specijalizirane medjuvladine i trgovačke organizacije da u suradnji sa sekretarijatom UNCTAD-a nastave rad na sljedećem: "mogućnosti uspostavljanja centralnog upisnika za teretnice"; "izrada sheme za sigurnu teretnicu"; "mogućnosti smanjenja broja teretnica"; "izmjena prakse uvrštenja uglavka u brodarski ugovor kojim naručitelj ima pravo izdati teretnicu"; "mogućnost usvajanja postupka ovjere".

Pored navedenih dokumenata Ad hoc Medjuvladinoj grupi bio je dostavljen i nacrt "Općeprihvaćenih komentara"⁽⁷⁾ izradjen od strane medjunarodne trgovačke komore u svrhu izrade uputa za medjunarodnu zajednicu bankara.

Nakon višednevne diskusije gore navedenih izvještaja i studija pred Grupom su se pojavila dva nacрта rezolucije o pomorskim prijevarama i pirateriji - jedan je bio Nacrt podnesen od strane grupe "B"⁽⁸⁾ a drugi od grupe 77.⁽⁹⁾ Predloženi nacrti su bili oprečni u nekoliko pitanja, medjutim, nakon dužeg usu-

glašavanja, nadjeno je općeprihvatljivo rješenje koje je Predsjednik uvrstio u svoj prijedlog⁽¹⁰⁾ teksta Rezolucije i koji je kao takav jednoglasno usvojen na plenarnoj sjednici Grupe.

Dva pitanja su bila posebno sporna u toku pregovora i to:

a) Grupa 77 je predložila da se najkasnije do 1987. godine ova Ad hoc Medjuvladina grupa sazove, kako bi se razmotrila mogućnost stvaranja medjunarodnog sporazuma za suzbijanje pomorskih prijevara i piraterije. Prijedlog je u osnovi bio prihvaćen od ostalih grupa, međjutim grupa "B" je imala vrlo jak prigovor na ponovno sazivanje Grupe, te na povjeravanje tog zadatka Odboru za pomorstvo (njezin prijedlog je bio da to treba raditi Vijeće za trgovinu i razvoj). Stav ove grupe je bio da se sa započetim radom treba nastaviti te da se o postignutim rezultatima treba obavijestiti Odbor za pomorstvo na njegovom 12. zasjedanju.

Usvojeni tekst Rezolucije udovoljava zahtjevima grupe "B".

b) Grupa "B" je vrlo oštro odbila prihvatiti prijedlog grupe 77 o formiranju registra za informacije koje se odnose na brod pri UNCTAD-u - Odbor za pomorstvo, jer smatra da već postoji sasvim dovoljan broj privatnih organizacija koje se bave tom vrstom posla i to na vrlo zadovoljavajući način, tako da nema svrhe da se to isto radi pri UNCTAD-u. Konačni tekst Rezolucije ne sadrži prijedlog grupe 77, već se pitanje prikupljanja i širenja medjunarodnih informacija koje se odnose na brodove s obzirom na pomorsku prijevaru povjerava daljnjem istraživanju uz učešće nadležnih organizacija kako bi Odbor za pomorstvo na svom 12. zasjedanju usvojio odgovarajuće odluke s tim u vezi.

Jednoglasno je usvojen prijedlog grupe "B" da se kontaktiraju bankarska udruženja radi formiranja "kontrolne službe" (super-service) radi jedinstvenog nadzora nad dokumentima kod prijevoza robe morem.

Na kraju treba reći i to da, iako se u naslovu rada ove Ad hoc Medjuvladine grupe nalazi pomorska prijevara i piraterija, o pirateriji nije raspravljeno, budući da će se prema postignutom dogovoru između IMO-a i UNCTAD-a (sporazum od 2. 3. 1983.) to pitanje raspravljati u okviru IMO-a.

-
- (1) Tekst Rezolucije u originalu i prijevodu objavljen je u časopisu UPPPK br. 98, str. 23-38, 1983;
 - (2) Dok. TD/B/C.4/AC.4/5 od 20. 6. 1985;
 - (3) Dok. TD/B/C.4/AC.4/6 od 27. 7. 1985;
 - (4) Dok. TD/B/C.4/AC.4/7 od 10. 7. 1985;
 - (5) Dok. TD/B/C.4/AC.4/8 od 12. 8. 1985;
 - (6) Dok. TD/B/C.4/AC.4/9 od 22. 8. 1985;
 - (7) Dok. TD/B/C.4/AC.4/L.3 od 3. 10. 1985;
 - (8) Dok. TD/B/C.4/AC.4/L.6 od 29. 10. 1985;
 - (9) Dok. TD/B/C.4/AC.4/L.5 od 29. 10. 1985;
 - (10) Dok. TD/B/C.4/AC.4/L.7 od 1. 11. 1985.

SUMMARY

Ana Sihtar: REPORT FROM THE MEETING OF AD HOC INTERGOVERNMENTAL GROUP TO CONSIDER MEANS OF COMBATING ALL ASPECTS OF MARITIME FRAUD, INCLUDING PIRACY

The Ad hoc Intergovernmental Group held its second session at UNCTAD Headquarters from October 23 to November 1, 1985. Thirty states represented by delegations, five governmental and five non-governmental organizations were represented at the session.

As the basis of work, the Group had before it the five reports prepared by the UNCTAD secretariat and the Draft "Commonsense Comments" submitted by the International Chamber of Shipping on anti-fraud protective measures.

After one week of work, the second session of the Group adopted an unanimous Resolution on maritime fraud and piracy which is a compromise between the demands of the Group of 77 and Group B.